

Nr.21

PIEKTDIEN

2003.gada 28.novembrī
CENA VIENS PALDIES

“PASACIŅA” GADSKĀRTĀS

☀ Mārtiņi – 10.novemris

Latvieši Mārtiņa dienu uzskata kā rudens beigu un ziemas sākuma dienu. Līdz šai dienai jābeidz visi rudens darbi, jāizkuļ labība, jāapar zeme, jābūt noadītiem cimdiem un zeķēm. Pēc šīs dienas zeme dodas atpūtā, un ja to traucē arot, tad tādā zemē nākošajā gadā nav gaidāma nekāda raža.

Šai laikā dienas gaisma arvien vairāk izzūd un daba arvien vairāk kļūst noslēpumu pilna. Tāpēc tad arī ir īstais laiks pasaku stāstīšanai un mīklu minēšanai.

Ar Mārtiņiem, beidzoties klusajam veļu laikam, sākās jaunrais budēļu jeb ķekatu laiks, kas ilgst līdz Meteņiem. Uz Mārtiņdienu darināja alu, kāva gaili, ēda, dzēra, līksmojās. Jaunieši staigāja no mājas uz māju maskojušies, lai nepazītu, dažādas dziesmas dziedādami un zīlēdami.

☀ “Pasaciņa” Māriņdienā sagaidīja viesus – Valmieras novadpētniecības muzeju, kas līdzī veda dažādus darbarīkus, kas rāda un stāsta par “maizes ceļu” – no grauda ielikšanas zemē, līdz gardam maizes kukulītim.

Lai bērniem radītu priekšstatu par maizītes tapšanu, mums visiem aktīvi bija jādarbojās līdz. Tika izspēlēta pasaka par Saimnieku, Saimnieci un runājošu vilku, kurš ilgi un neatlaidīgi lūdza maizīti, līdz viņam apnika, jo ceļš no grauda zemē līdz izceptam kukulim ir ļoti ilgs. Izspēlējot pasaku mums bija iespēja aplūkot un padarboties ar sētuvī, pūru un puspūru, izkapti, miltu maļamām dzirnavām, abru un lizi un citiem darbarīkiem.

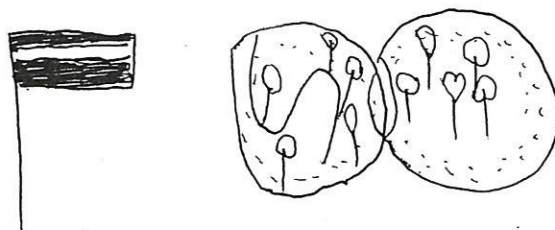
Lustīgi dziedājām, dejojām, gājām rotaļās un minējām mīklas tikai par maizīti. Izrādās, ka to visu mēs protam varen daudz.

Izstrādājušies, izlustējušies, tad arī cienājāmies ar kviešu maizi, rudzu maizi un dažādu graudu maizi, klāt dzerdami garšīgu tēju.

✍ Ineta

“PASACIŅA” SVĒTKOS

🏠 14.novembrī “Pasaciņā” atzīmējam Latvijas Republikas 85. gadadienu. Tie ir svētki, kas ļauj bērnos un arī lielajos veidot un stiprināt apziņu un lepnumu par piederību savai valstij, tautai.

Katru gadu, atzīmējot 18.novembri, mūsu audzēkņi sniedz nelielu koncertu, kurā runā dzejoļus un dzied dziesmas par Latviju. Tā ir reize, kurā ikviens no bērniem var stāties publikas priekšā un rādīt savu varēšanu.

Koncertu ievadīja Latvijas himna “Dievs, svētī Latviju”. Liels prieks un gandarījums par to, ka bērni zina kā šīs svinīgās dziesmas laikā ir jāuzvedas un vēl lielāks prieks, ka daudzi bērni zina himnas vārdus un dzied līdzī.

Sveču gaisma, svinīgie dzejoļi un jaukās dziesmas, radīja pacilātu un svinīgu noskaņu. Un kā jau katrā dzimšanas dienā, arī šoreiz neiztika bez kliņģera, kurā mirdzēja daudz, daudz jubilejas svečiņu. Tās nopūst aicinājam akcijas “Vāksim kastaņus!” uzvarētājus Ediju Dāvi, Mīku un Andri.

15.novembrī uz svinīgo pasākumu Kauguru pamatskolā par godu Latvijai, tika uzaicināti arī mūsu popgrupas dziedātāji. Šo uzaicinājumu labprāt pieņēmām un bērni nodziedāja brīnišķīgi!

✍ Ineta

"PASACIŅAS" INTERVIJAS

☺ 12.novembrī pie mums viesojās Rīgas Jauniešu leļļu teātris ar ludziņu "Uz priekšu grauzēji!" par trim drosmīgām pelēm, kas nebaidās stāties pretim briesmām, un kuras vilina piedzīvojumi...

Ričards – Vakar pie mums bija peles. Tās bija runājošas, arī dziedāja. Tās staigāja uz divām kājām. Vēl bija bildes un tas bija leļļu teātris. Man patika peles.

Niks – Bija bildītes un lellītes. Viens brālītis iekrita bedrē. Pelīte nāca iekšā un gāja ārā. Spoks nāca. Vēl bija abi sikspārņi. Tie lidoja.

Samanta – Teātrī bija visādas pelītes un bildes. Vienai pelītei bija māja ar telefonu. Spoks nobiedēja pelīti. Viņa sauca: "Palīgā!" Mēs teicām pelītēm: "Atā!"

Vasilijs – Staigāja puisīši. Viens nokrita. Viņš bija pārdevējs. Bija lielas bildes – uzzīmēta virtuve. Viņiem bija tādas rokas ar aukliņām, bet tās nebija īstas.

Mairis – Tur bija peles ar lielām astēm. Viena pele iekrita pagrabā, jo kaut kas to nobiedēja. Vēl tur bija divi sikspārņi un trīs peles. Dziedāja arī un brauca ar vilcienu, paklausījās laika ziņas. Sikspārņi bija grauzēji un gāja pie pelēm.

Elīna – Bija leļļu teātris, jo Latvijai dzimšanas diena. Lelles aizbrauca ar vilcieniņu. Tās bija pelītes. Viņas vārīja zupu un pašas ēda. Man patika tās lelles.

Mikuss – Zālē bija leļļu teātris. Tur bija peles. Viņas spēlējās, sikspārņi lidoja.

Paula – Sikspārņi lidoja un peles strādāja viesnīcā – taisīja ēst. Aizbrauca zirgi ar meitenēm un puikām. Visi kliedza un aizbrauca mājās un beigas bija. Man patika vilciens, peles un sikspārņi. Es nemaz nebaidījos.

Anna – Es biju uz leļļu teātri. Tur bija peles. Viena bija burve. Peles dziedāja. Viņas brauca vilcienā uz pili. Pilī dzīvoja burve un burvis. Tie bija sikspārņi. Man patika peles, jo viņas rādīja jociņus.

Dāvis – Tur bija pelītes. Viņas dziedāja. Pele iekrita dziļā alā un pa trepēm izgāja ārā. Ar vilcienu peles aizbrauca, laikam uz Angliju. Anglijas onkulis pats izdzēra limonādi, pelītēm netika.

☞ **Sarma**

"PASACIŅAS" ZIŅAS

13.novembrī "Pasaciņā" uz savu pirmo sēdi sanāca PII "Pasaciņa" padomes locekļi, kurus ievēlēja vecāku kopsapulcē š.g. 19.septembrī.

Par padomes priekšsedētāju ievēlēja Zintu Jansoni.

Tika apspriesti šādi jautājumi:

- ✓ PII "Pasaciņa" padomes nolikums;
- ✓ Sporta – rotaļu laukuma pārveide;
- ✓ Vecāku maksa centralizētai mācību līdzekļu un didaktisko rotaļlietu iegādei.
- ✓ **Aicinājums vecākiem, kuri rītos pie bērnodārza piebrauc ar automašīnām – būsim savstarpēji laipni un novietosim savus braucamos tā, lai ērta piebraukšana un aizbraukšana būtu visiem!**

☞ Anita

Uzmanību! Uzmanību! Mēs gribam jaunu rotaļu laukumu!

13.novembrī notika bērnodārza padomes sēde, kurā piedalījās gan vecāki, gan pedagogi. Šajā sēdē tika risināti un apspriesti dažādi jautājumi un problēmas. Viena no galvenajām problēmām – mūsu bērniem ir vajadzīgs moderns, interesants un mūsdienām atbilstošs rotaļu laukums.

Mīļie vecāki, mēs aicinām Jūs piedalīties šī rotaļu laukuma tapšanā. Mēs aicinām pilnīgi visu bērnu vecākus piedalīties šajā akcijā, jo ir pilnīgi vienalga, kā Jūs palīdziet – ar savu (varbūt kāda meistara) darbu, vai materiāliem (skrūvēm, naglām, kokmateriāliem, krāsām u.c.labām lietām), vai ar idejām, vai naudu, tiek pieņemta jebkura palīdzība.

Šis darbs tiks veikts pavasarī, taču idejas un ierosinājumus no Jūsu puses mēs gaidām jau tagad (grupuņās pie audzinātājiem), jo sagatavošanas darbus ir nepieciešams veikt jau tagad. Lūdzu, apsveriet visas palīdzēšanas iespējas, kādā veidā Jūs piedalīsieties akcijā.

☞ **Padomes vārdā Zinta Jansone**

Rotavīrusu gastroenterīts

Pasaulē šī infekcijas slimība pazīstama kopš 1973.gada. acīmredzot tā bijusi arī agrāk, taču pēdējos gados rotavīrusiem pievērsta lielāka uzmanība, jo ir pieejamas attiecīgās diagnostiskās sistēmas. Pērn Latvijā pierādīti 1645 gadījumi.

Stāsta Rīgas Stadiņa universitātes profesore *Dace Gardovska*:

Slimības izraisītāji

Tie ir palieli vīrusi, kas pēc formas atgādina ratu riteņus. Izšķir vairākas rotavīrusu apakšgrupas, bet to radītās slimības izpausmes ir līdzīgas. Sausā vidē + 4 grādu temperatūrā vīrusi var saglabāties četrus gadus un tad atkal aktivēties. Slimība ir pietiekami lipīga, infekciju mēs saņemam no saskares ar slimo cilvēku, jo sevišķi, ja netiek ievērotas higiēnas normas, t.i., ja pēc vēdera izejas netiek nomazgātas rokas, ar to pietiek, lai vīrusi nonāktu vidē un izplatītos. Otrs, mazāk nozīmīgs, izplatīšanās veids ir gaisa pilienu ceļš. Slimības pazīmes parādās 1-3 dienas pēc kontakta ar slimo cilvēku. Pēc izslimošanas iespējams inficēties atkal, atkārtotie gadījumi parasti ir vieglāki nekā pirmais.

Slimības pazīmes

Visbiežāk slimo bērni no 3 mēnešu līdz 3 gadu vecumam, bet var saslimt arī lielāki bērni un pieaugušie. Galvenie simptomi: slikta dūša, vemšana, udeņaina caureja, reizēm arī vieglas saaukstēšanās pazīmes. Var būt paaugstināta temperatūra, drudzis. Slimošana turpinās 1-2 dienas līdz pat nedēļai un ilgāk. Parasti, ja slimību pareizi ārstē, nedēļas laikā ir jūtama uzlabošanās. Ja organisms ir novājināts, pacientam ir kāda hroniska slimība vai iedzimti imūnās sistēmas traucējumi, slimība var būt ļoti smaga, bet kopumā tādi gadījumi nav bieži. Slimība izplatīta rudeni un ziemā, vasarā ir “pieklusums”.

No kā visvairāk jāuzmanās

Viena no lielākajām nelaimēm, kas var notikt, slimojot ar rotavīrusu gastroenterītu, ir tāda, ka vemšana un udeņaina caureja liek bērna organismam zaudēt daudz šķidruma un arī sāļu. Ja šo zudumu nekompensē, bērns nonāk slimnīcā ar dehidratācijas (organisma atūdeņošanās) pazīmēm, un tas var būt ļoti bīstami, jo šādā stāvoklī dažādas organisma sistēmas nespēj pilnvērtīgi darboties, reizēm tas izraisa pat nieru vai citu orgānu bojājumus. Atūdeņošanās var novest pat pie šoka, un tas jau ir reanimācijas nodaļas pacients.

Daudz dzert un patvaļīgi “nezāloties”

Vispirms tomēr ieteicams konsultēties ar ārstu, pat ja jums liekas, ka slimības pazīmes ir tipiskas. Pirmkārt, ļoti līdzīgi simptomi var būt arī dažādām citām kaitēm, un, otrkārt, nepareiza ārstēšana var nodarīt ļaunumu.

Bērnam, kuram ir vemšana, negribas ēst, tas nav arī jāuzspiež, bet obligāti jāseko, lai bērns uzņem daudz šķidruma. Tas ir pats galvenais. Dodiet nevis tīru ūdeni vai tēju, kas nesatur sāļus, bet speciālus dzērienus, kurus var iegādāties aptiekā. Vislabāk dot pa mazam malciņam, bet biežāk, nevis uzreiz lielu daudzumu, jo tad dzēriens sliktāk uzsūcas.

Nedodiet antibiotikas, tās nelīdzēs, bet var kaitēt. Bērniem nav ieteicams arī pretcaurejas zāles, kas samazina zarnu kustības. Tās var izraisīt ļoti nopietnas blakusparādības, tādas kā zarnu parēze, kad zarnas vairs negrib kustēties nemaz, un tajās uzkrājas un uzsūcas kaitīgās vielas.

Ja bērnam ir paaugstināta ķermeņa temperatūra un viņš to slikti panes, var dot arī temperatūru mazinošos preperātus, kas piemēroti tieši bērniem, piemēram, aminoacetofenu (pazīstams kā tailenols, paracetamols, panadols u.c.), turklāt tikai tad, kad pēc tā ir vajadzība. Bērniem, kuri paaugstinātu temperatūru panes labi, vienkārši dot šķidrumu.

Ēdināšana – ļoti svarīga

Senāk slimniekam ar caureju zināmu laiku vispār nedeļa ēst. Tagad dakteri iesaka ilgi nebadināt un ņemt vērā bērna apetīti. Ja ir vemšana un slikta dūša, ēst nespēj, ievēro 4-6 stundu pārtraukumu, pēc tam sāk ēdināt biežāk nekā parasti. Bērniem dod ūdenī vārītu rīsu putru, sausiņus, saudzējošu ēdienu. Akūtājā fāzē, pirmajā un otrajā slimības dienā, labāk nedodiet saldinātu jogurtu, bet, ja bērns labprāt lieto kefīru vai kādu citu skābpiena produktu bez cukura, tad to var piedāvāt. Vēlāk var piedāvāt banānus, jogurtu, sakņu biezenīšus, maltu vārītu gaļu. Kaut vēdera izeja vēl nav pilnīgi stabilizējusies, uzmanīgi palieliniet ēdiena daudzumu un vērojiet, vai bērns to panes.

Profilakse

Pagaidām nav ieviesta vakcīna pret rotavīrusu infekciju, jo līdz šim pētnieku piedāvātie varianti eksperimentos izraisījuši nevēlamas blakusparādības.

Lai izsargātos no infekcijas, pats galvenais ir elementāra tīrība un personiskā higiēna. Jāatceras un jāiemāca arī bērniem, ka jāmazgā rokas – gan pārnākot mājās, gan pēc tualetes, gan pirms ēšanas. Protams, neēdiet nemazgātus augļus un dārzeņus.

“PASACIŅAS” VALODIŅA

☺ Veidojot graudiņus gailītim, Artūrs aizrāda Emīlam: “Nevar tik lielus graudus dot gailim, gailis pievemsies”.

☺ Pēteris: “Rīt es tikšu pie datora, parīt nē, tad aizparīt atkal tikšu...,tad atkal nē...”

Audzinātāja: “Un kurš tad spēlēs parīt un aiz aiz parīt?”

Pēteris: “Neviens. Mums vienkārši tāda sistēma.”

☺ Audzinātāja: “Andrīt, vai tev nav auksti?”

Andris: “Nē, mana mamma saka, ka es pliks uz ledus gulētu un svīstu!”

☺ Agita liek uz galda darba lapas lasītmācīšanas nodarbībai.

Andris garāmejot aši lasa: “si, sī, sa, sā, su, sū..., o, sūds uz kociņa sanāk!”

SVEICAM ! SVEICAM ! SVEICAM !

✿ VĀRDA DIENĀ

*Tu,runci, tagad izej ārā,
Tev drusku jāpagaida,
Jo pelīte, kas mīgu velk,
No tevis ļoti baidās.*

*Tu, runci, tagad izej ārā
Un pabradā pa sniegu,
Jo tūlīt mamma nāks un lūgs:
-Velc, pelīte, saldu miegu...*

/M.Zālīte/

ALEKSANDRU 08.11.

MĀRTIŅU 10.11.

ANDI 21.11.

RITU 28.11.

ANDRI 30.11.

✿ DZIMŠANAS DIENĀ

*Kam smaidi, maziņā?
Māmiņai, māmiņai:
Laime, lai lielāka,
Dzīve, lai krāšņāka.*

/H.Dorbe/

SANTU NIKOLAJEVU

11.11.

“PASACIŅAS” DARBIŅI DECEMBRĪ

1. Piparkūku balle

“Simtiem cepu piparkūkas” 11.12.

2. Gatavojam rotājumus un dekorējam telpas līdz 19.12.

3. **Ziemassvētki sabraukuši**

Rakstītām kamanām...

23.12. plkst. 12³⁰ 2. grupā

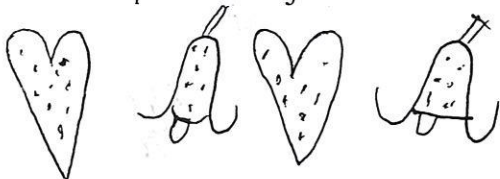
23.12. plkst. 14⁰⁰ 5. grupā

23.12. plkst. 16⁰⁰ 4. grupā

4. Semināri

• Vizuālās mākslas skolotājiem 16.12.

• Folkloras kopu skolotājām 20.12.

“PASACIŅAS” ĪSZIŅAS

Jaunami Mūrmuižas bibliotēkas un “Pasaciņas” sadarbībā - literāro darbu lasījumi. 5.grupas bērni klausījās:

☞ Gada jubilāra, O.Vācieša dzejoļus bērniem no krājuma “Sasiesim astes”;

☞ Grāmatu “Mazā cilvēka pasaciņas”, kurā ietvertas arī mūsu bijušo audzēkņu – Imanta Primākina, Olafa Elmja, Lienes Drevinskas, Lauras Miķelsones un Haralda Ādamsona sacerētās pasakas.

🔔 Paldies **Emīla Anšmita** mammai par sadarbību teic 4.grupas audzinātājas.

🔔 Mūrmuižas doktorātā iespējams vakcinēties pret A gripu. Potes cena Ls 3.50.

